

ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ο Λευκός Πύργος, στη συμβολή του θαλάσσιου με το κερασαίο ανατολικό τείχος, αποτελεί στη σημερινή του μορφή κτίσμα του 15ου αι., στη θέση παλαιότερου Βυζαντινού. Είναι κυκλικός (ύψος 33,9 μ., διάμετρος 21,7 μ.) και αποτελείται από ισόγειο και έξι ορόφους. Αρχικά περιβαλλόταν από χαμπλό οκταγωνικό περιτείχισμα με τρεις οκταγωνικούς πυργίσκους σε τρεις γωνίες του, η κάτοψη του οποίου είναι σήμερα εμφανής στον περιβάλλοντα χώρο του μνημείου. Η υποδειγματική αναστήλωσή του, το 1985, από την τότε αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων, τιμήθηκε το 1988 με το βραβείο Eurora Nostra.

Έφερε κατά καιρούς διάφορες ονομασίες, όπως «Πύργος του Λέοντος» τον 16ο αι., και «Πύργος της Καλαμαριάς» τον 18 αι. Το σημερινό επίθετο «Λευκός» το έλαβε το 1883, όταν, με διαταγή του σουλτάνου Αβδούλ Χαμίτ Β', ο Πύργος ασπρίζεται, διότι η προηγούμενη ονομασία του «Πύργος του αίματος», ως χώρου φυλακής και εκτελέσεων τον 19ο αι., δεν άρμοζε στο νέο μεταρρυθμιστικό πνεύμα της εποχής. Αποτελεί το σύμβολο της Θεσσαλονίκης, το σήμα κατατεθέν της πόλης και αγαπημένο σημείο συνάντησης.

Από το 2008 (5/9) στεγάζεται εδώ η μόνιμη έκθεση που αφορά στην ιστορία της Θεσσαλονίκης από την ίδρυσή της, το 316/5 π.Χ., μέχρι τη σύγχρονη εποχή, μέσω της παρουσίασης ποικίλων όψεων του πολιτισμού της. Η ανάγκη παρουσίασης ενός μεγάλου όγκου πληροφοριών στον μικρό σχετικά χώρο των ορόφων του μνημείου οδήγησε στη χρήση πολυμέσων σε συνδυασμό με έντυπες γραφιστικές συνθέσεις, ενώ το αρχαιολογικό υλικό που εκτίθεται περιορίστηκε στο ελάχιστο. Σκοπός της έκθεσης είναι μια πρώτη γνωριμία με τη Θεσσαλονίκη στη διαχρονία και το κέντρισμα του επισκέπτη να συνεχίσει την περιήγηση στα ειδικά μουσεία, τα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους της πόλης. Η έκθεση οργανώνεται θεματικά ανά όροφο, με συνοπτική διαπραγμάτευση στον κεντρικό χώρο και αναλυτικότερη στα περιμετρικά δωμάτια αυτού.

Ισόγειο:

«Θεσσαλονίκη. Ο χώρος και ο χρόνος»

Μέσω προβολών και διαδραστικών οθονών αφής παρουσιάζονται ζητήματα, όπως η ίδρυση της πόλης, ο χρόνος, ο χώρος, το περιβάλλον και η προϊστορία αυτού. Εδώ, πληροφοριακοί σταθμοί εικονικής περιήγησης στην έκθεση προσφέρονται για όσους επισκέπτες έχουν δυσκολία ανόδου στους επάνω ορόφους.

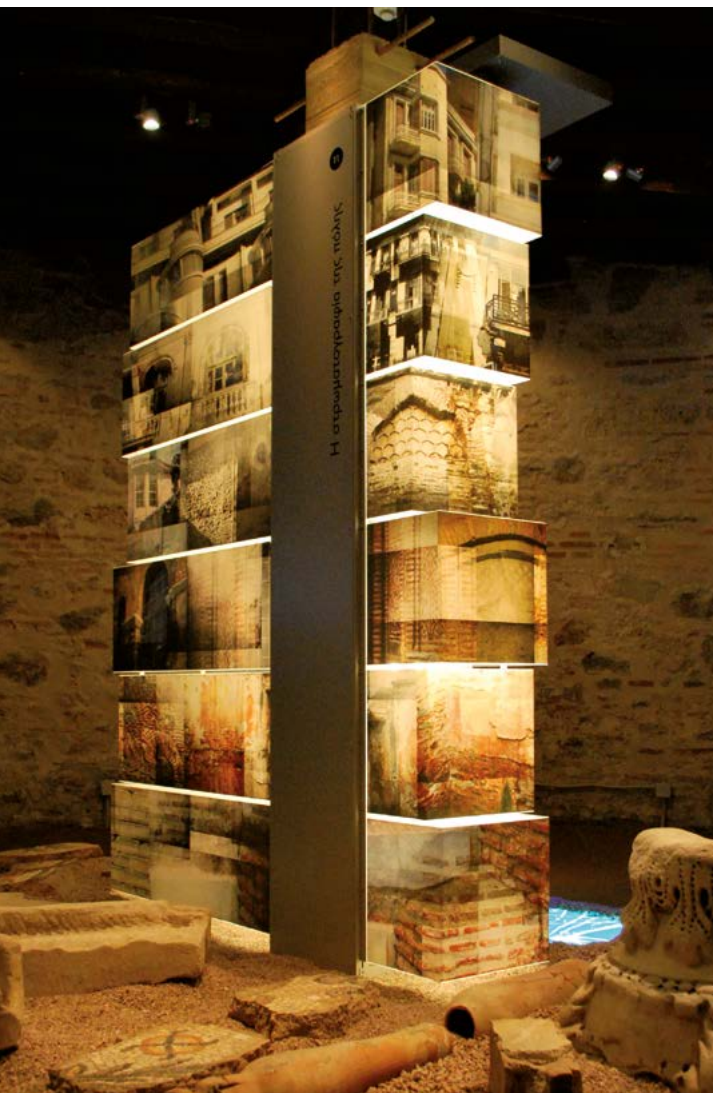

1ος όροφος:
«Θεσσαλονίκη. Μεταμορφώσεις»

Μέσα από γραφιστικές, εικαστικές συνθέσεις, οθόνες και φωτοτράπεζες παρουσιάζεται η πολεοδομική ιστορία και η αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της πόλης με τις βασικές υποδομές της, την οχύρωση, την ύδρευση, το λιμάνι, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεγάλη αλλαγή του τέλους του 19ου-αρχών του 20ού αι., το γκρέμισμα των τειχών και τη μεγάλη πυρκαγιά, που οδήγησε στον πολεοδομικό ανασχεδιασμό από τον Γάλλο αρχιτέκτονα και πολεοδόμο Ερνέστ Εμπράν.

2ος όροφος:
«Θεσσαλονίκη. Μνημεία και ιστορία»

Μέσω επτά οθονών παρουσιάζεται η ιστορία της πόλης μέσα από τα σημαντικότερα ισόριθμα μνημεία της: τη Χρυσή Πύλη, τη ρωμαϊκή Αγορά, το Γαλεριανό συγκρότημα, το Επταπύργιο και τους ναούς του Αγίου Δημητρίου, της Αχειροποιήτου και των Αγίων Αποστόλων. Στα περιμετρικά δωμάτια, φωτοτράπεζες εστιάζουν σε σημαντικά ιστορικά γεγονότα της πόλης, όπως η σφαγή στον Ιππόδρομο (390 μ.Χ.), η επανάσταση των Ζηλωτών (1342-1349), ο Μακεδονικός Αγώνας (1904-1908) κτλ.

3ος όροφος:

«Θεσσαλονίκη. Πατρίδα των ανθρώπων»

Με γραφιστικές συνθέσεις και προβολές παρουσιάζονται οι άνθρωποι της πόλης, οι γηγενείς και οι πρόσφυγες. Η έκθεση διανθίζεται με δημογραφικά στοιχεία, αποσπάσματα κειμένων συγγραφέων και περιηγητών και προβολή ταινίας, όπου άνθρωποι αφηγούνται αναμνήσεις ή εντυπώσεις αντίστοιχα από την πόλη, τη νέα τους πατρίδα. Στα περιμετρικά δωμάτια, φωτοτράπεζες πληροφορούν για τη ζωή των Θεσσαλονικέων και τις πληθυσμιακές ομάδες στο πέρασμα των αιώνων έως και τους παλινοστούντες, τη δεκαετία του 1990.

4ος όροφος:

«Θεσσαλονίκη. Στους δρόμους του εμπορίου»

Στο πλατύσκαλο του ορόφου, ξύλινη κατασκευή με άνοιγμα-φινιστρίνη προβάλλει εικόνα της πόλης από τη θάλασσα. Θέμα της έκθεσης το εμπόριο και η οικονομία της πόλης, οι άνθρωποι, οι τόποι, τα προϊόντα, οι δραστηριότητες. Στη σκηνογραφική σύνθεση του κεντρικού χώρου, που παραπέμπει στα σημεία του ορίζοντα, συνδυάζεται το αρχαιολογικό υλικό με γραφιστικές συνθέσεις. Τέσσερις οθόνες προβάλλουν τις διαδρομές των εμπορικών συναλλαγών. Στα περιμετρικά δωμάτια, φωτοτράπεζες, προβολές και αρχαιολογικό υλικό συνθέτουν την εξελικτική πορεία προς τον εκσυγχρονισμό και την εκβιομηχάνιση, τη δημιουργία της εργατικής τάξης και τις κοινωνικές αλλαγές της νέας εποχής.

5ος όροφος:

«Θεσσαλονίκη. Το τερνόν μετά του ωφελίμου»

Παρουσιάζεται η πνευματική και καλλιτεχνική ζωή της πόλης τον 19ο και 20ό αι. Στο μικρό αμφιθέατρο του κεντρικού χώρου προβάλλεται ταινία που παρουσιάζει, μέσα από αρχαιακό και σύγχρονο υλικό, όψεις της καλλιτεχνικής και αθλητικής ζωής. Στα περιμετρικά δωμάτια, φωτοτράπεζες, ηχητικές εφαρμογές και προβολές πληροφορούν για εκφάνσεις της πνευματικής ζωής, όπως τα ΜΜΕ, το Πανεπιστήμιο, η Λογοτεχνία, το Θέατρο, ο Κινηματογράφος, η Μουσική.

6ος όροφος:

«Θεσσαλονίκη. Γεύσεις»

Σε έναν χώρο, ουσιαστικά εστίασης, με τέσσερα τραπέζια, ο επισκέπτης γεύεται οπτικά και πληροφορείται για τα εδέσματα της πόλης όπως διαμορφώθηκαν μέσω της συνάντησης και άσματος διαφορετικών πολιτισμών. Εδώ βρίσκεται και το πωλητήριο του ΟΔΑΠ.

Στον εξώστη του ορόφου ο επισκέπτης απολαμβάνει τη θέα και ενημερώνεται για τοποθεσίες και μνημεία της πόλης μέσα από εποπτικό υλικό.

ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
(Γ' Κ.Π.Σ., Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Πολιτισμός», 2000-2006).

**Διατίθεται δωρεάν σύστημα αυτόματης ηλεκτρονικής ξενάγησης
σε τέσσερις γλώσσες (αγγλικά, γερμανικά, ρωσικά, τουρκικά).**

**Μέγιστος αριθμός ταυτόχρονης παρουσίας επισκεπτών
στο μνημείο: 70.**

*Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των οργανωμένων ομάδων, σχολείων
κτλ., παρακαλούμε επικοινωνήστε για τη σχετική κράτηση.*

Πληροφορίες – επικοινωνία:

Ταχ. Δ/ση: Λεωφ. Νίκης, Τ.Κ. 540 13

T: 2310 267832

e-mail: mbp@culture.gr

http: www.mbp.gr, www.lpth.gr

Κείμενο: Αγαθονίκη Τσιλιπάκου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE

e-Ticketing system